BIBLIOTECA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 192 Duminică 16 Iulie 1939
12 Pagini
P I I I I

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Un nou parc

Incă o inovație edilitară: se dărâmă instalațiunile distractive din târgul „Moșilor", păstrându-se ce mai este utilizabil în vederea creerei unui parc de distracții în altă regiune a Capitalei, în condițiuni mai corespunzătoare cu importanța sa actuală.

In ce privește cadrul, înfăptuirile din zona lacurilor „Lunei Bucureștilor" legitimează speranțe frumoase.

In ce privește construcțiunile, localurile de distracție, întreprinderile specifice, se cer mai multe condițiuni.

Astfel, ele trebue să înfățișeze calitățile celor mai înaintate realizări similare din alte țări, renunțându-se la vechituri dispărute pretutindeni.

Apoi, așezarea lor implică gust și prevedere, căci un amalgan de felul celui dela „Moși" ar restabili coplesirea celor modeste dar interesante de către cele de proporții neegalate de atracția exercitată asupra vizitatorilor.

O considerațiune care nu poate fi neglijată este impri-marea unui caracter cât mai popular viitorului „Prather" posibilitatea cât mai mare de a beneficia de el masele lipsite de mijloacele reclamate de alte distracții.

In ce privește fondurile necesare pentru crearea unui parc distractiv compatibil cu prestigiul primului oraș al țării, nu este lipsit de oportunitate să se examineze și ideia ventilată în vremuri mai vechi la primăria Capitalei. Și anume, cointeresarea experienței și a capitalului străin.

Intr'o asemenea eventualitate, pe de o parte, marea lucrare municipală s'ar executa în condițiuni tehnice verificate cu rezultate pozitive în localități de aceeași însemnătate; pe de altă parte, s'ar scuti bugetul primăriei de investiții noui și mari, care ar urma să fie făcute de concesionari și acoperite într'un interval convenit, așa cum se obicinuește în astfel de cazuri.

Intrevederea dela Bled

Primul ministru bulgar, d. Kioseivanof, înapoindu-se de la Berlin, a avut, în drum spre țara sa, o întrevedere la Bled cu d. Țințar Marcovici, ministrul de externe al Iugoslaviei.

Cu acest prilej, cei doi miniștri au făcut reprezentanților presei declarațiuni pe cari cititorii le vor găsi în numărul de față al ziarului nostru la rubrica telegramelor.

Aceste declarațiuni rezumă punctele asupra cărora cei doi miniștri au căzut de acord, în urma convorbirilor avute.

Subliniem cu deosebire următoarele două puncte:

1. „Politica de independență și neutralitate corespunde atât intereselor Iugoslaviei și Bulgariei cât și păcii în Balcani".

2. „Este necesar ca amândouă guvernele să continue politica lor de bună și prietenească vecinătate față de toți vecinii".

Este incontestabil că în cadrul acestor principii, pacea în Balcani va putea fi menținută și consolidată. Și „Înțelegerea balcanică", chiar acum de curând, cu prilejul vizitei d-lui Grigore Gafencu la Ankara și Atena, a afirmat independența politicei ei și dorința statelor cari o compun de a întreține relații de prietenească vecinătate cu vecinii lor.

In cadrul acestor principii, politica Înțelegerei balcanice s'a desfășurat fără întrerupere și n'a fost prilej ca ea să nu dea dovada de hotărârea ei de a se menține pe această linie de conduită. Dovada n'a fost numai prin vorbe ci și prin fapte, cum a fost de pildă acordul de la Salonic, care a stabilit pentru Bulgaria principiul egalității, deschizându-i astfel calea unei colaborări pentru asigurarea păcei balcanice în folosul tuturor.

Această solicitudine, această comprehensiune a intereselor balcanice, a întârziat să fie înțeleasă, așa cum trebuia, la Sofia. Revizionismul părea că domină tactica politicei bulgare, descurajând astfel parcă cu tot dinadinsul, orice bunăvoință.

Vizita d-lui Kioseivanof la Berlin a fost folosită de revizioniștii bulgari ca un prilej pentru propaganda lor și pentru menținerea unei atmosfere de neîncredere cu totul contrarie unor raporturi „de bună și prietenească vecinătate". Iar inadvertența unor ziare germane, care au socotit că îndatoririle de curtoazie ospitalieră se pot extinde până la aprobarea unor veleități de expansiune teritorială, a fost interpretată în cercurile revizioniste bulgare ca o încurajare, o îndreptățire și o solidarizare politică — ceea ce după unele știri sosite în urmă din Berlin a apărut cel puțin ca o interpretare pripită și exagerată.

Declarațiile făcute la Bled, după înapoierea de la Berlin, pare să confirme netemeinicia acestei pripite interpretări. In orice caz ele lasă impresia că, cu prilejul convorbirilor avute la Bled, în cadru și atmosferă pur balcanice, primul ministru bulgar a înțeles că pacea balcanică și interesele tuturor țărilor din această regiune comandă raporturi „de bună și prietenească vecinătate" între toate țările balcanice și că aceste raporturi nu se pot stabili și menține decât cu respectarea integrității teritoriale a fiecărui stat.

De altfel din declarațiile făcute la Bled rezultă că, în concepțiunea Iugoslaviei, însuși pactul bulgaro-iugoslav de prietenie eternă este legat de această condiție.

Intr'adevăr cele patru puncte asupra cărora cei doi miniștri au căzut de acord, formează, așa cum au fost expuse, un tot și orice abatere de la unul din ele slăbește și periclitează aplicarea celorlalte.

„Este în interesul Iugoslaviei și al Bulgariei — spune primul punct al acordului — să adâncească colaborarea politică în spiritul pactului bulgaro-iugoslav".

Iar punctul patru — ca un adaos la cel dintâi, — constată necesitatea „ca amândouă guvernele să continue politica de bună și prietenească vecinătate față de toți vecinii".

Este evident că Iugoslavia, membră în Înțelegerea balcanică, deci garantă solidară la menținerea statutului teritorial actual în Balcani, a înțeles să lege adâncirea colaborării ei politice cu Bulgaria „în spiritul pactului bulgaro-iugoslav", de necesitatea pentru ea dar și pentru Bulgaria de „a continua politica de prietenească vecinătate față de vecinii respectivi.

„A continua" — cuvântul poate să nu fie tocmai cel potrivit în ce privește politica de până acum a unora dintre oamenii politici bulgari. El însă, încadrat în celelalte puncte ale acordului de la Bled, apare ca o obligație pentru viitor.

Inregistrând deci declarațiile de la Bled, ne place să sperăm că, în urma convorbirilor ce au avut loc în frumoasa localitate climaterică, se va manifesta din partea Bulgariei și în domeniul faptelor, nu numai al vorbelor, o mai bună înțelegere a realității și a propriilor ei interese.

Mânăstirea Putna

Drepturile indiscutabile ale României asupra Dobrogei și Cadrilaterului

„Times" nimicește argumentările revizioniste bulgare

Londra, 13 (Rador). — In legătură cu campania revizionistă a presei și cercurilor bulgare, ziarul „Times" publică trei interesante scrisori cari nimicesc complet întreaga argumentare bulgară.

Prima scrisoare este semnată de către marele biograf și istoric sir Charles Pertrie, care dovedește cu citate și documente oficiale, că Bulgaria a refuzat continuu să se prevaleze de facilitățile ce i s'au acordat pentru acces la Marea Egee.

Poporul român este hotărât să-și apere teritoriul

A doua scrisoare este semnată de către publicistul Edward Bach, care arată în chip categoric că este inoportună orice sugestie de concesii teritoriale din partea României. „Sforțările Marei Britanii întru întărirea frontului păcii nu se pot baza pe revizuirea frontierelor. Cât privește România, opinia publică este într'atâta măsură unită în hotărirea de a-și apăra granițele teritoriului locuit de poporul român, încât niciun guvern român n'ar putea accepta o discuție pe o asemenea bază. Dorim noi, de altfel, — pune întrebarea d. Edward Bach — să încurajăm agitațiile care subminează România pentru a îndepărta această țară de țările democratice dela vest?"

A treia scrisoare este semnată de către d. C. G. Costăchescu, care, în introducerea sa înțelege să prezinte punctul de vedere al oricărui român pe chestiunea Dobrogei și în special a Cadrilaterului.

Dobrogea și Cadrilaterul au fost locuite de strămoșii poporului român

Ziarul arată că din timpuri străvechi Dobrogea și Cadrilaterul de astăzi au făcut parte din teritoriul locuit de strămoșii poporului român și în consecință românii au un drept de naștere asupra acestor teritorii; că alipirea Dobrogei și a Cadrilaterului la România nu a fost decât o restaurare de drepturi. Insă chiar dacă această restaurare ar fi socotită ca un dar, el ar fi bine meritat prin sângele generos vărsat de români în războiul dela 1877—1878, în urma căruia bulgarii și-au câștigat independența. In urma unor intrigi interesate, prin tratatul dela Berlin, Dobrogea a fost alipită României fără granița ei firească și naturală, care este Cadrilaterul. Pentru îndreptarea acestor erori, românii și bulgarii au început negocieri amicale încă din 1912 ajungându-se la un acord principial în Mai 1913.

Mai departe, d. Costăchescu dovedește că regiunea Cadrilaterului a fost alipită României nu numai pentru motive strategice, dar și cu înțelegerea că în el aveau să fie colonizați românii din Macedonia, punându-se astfel capăt cauzei unei frictiuni între noi și bulgari.

Dela 1878 am început colonizarea în Dobrogea a veteranilor din acel război, a românilor emigrând din Transilvania și dela 1913 am colonizat în Cadrilater români macedoneni, iar după 1919 pe veteranii marelui război.

La 1928, bulgarii nu reprezentau decât 24, 34% din populația Dobrogei. Numai în câteva sectoare bulgarii ating un procent de peste 30% fără a avea nicăeri nici majoritatea relativă, nici majoritatea absolută.

Bulgaria, o țară cu o populație de circa șase milioane și un hinterland de 39.000 mile pătrate, nu este mulțumită cu cele două porturi pe cari le are la Marea Neagră, Burgas și Varna și ar dori să reducă litoralul României, o țară cu o populație de aproape 20 milioane și un hinterland de 122.000 mile pătrate, la un minimum posibil, amenințându-i militărește portul ei vital, Constanța.

POPORUL ROMAN NU-ȘI CUMPARA PACEA CU CONCESII TERITORIALE

Garanțiile date de către Marea Britanie și Franța României n'au schimbat întru nimic atitudinea poporului român, care, și mai înainte de aceste garanții, a fost intransigent pe chestiunea integrității sale teritoriale. Poporul român va considera ca neprieten pe oricine își va îngădui să sugereze concesii teritoriale, chiar dacă ar fi vorba numai de un centimetru pătrat de pământ.

D. Costăchescu termină spunând că poporul român nu-și cumpără pacea cu prețul unor concesii teritoriale. Acea Principesă engleză, care a fost buna și marea noastră Regina Maria, în înțelepciunea Ei, a cerut ca inima Ei să fie înmormântată în bisericuța pe care a ridicat-o la Balcic în Cadrilater. In acest chip, Ea a lăsat poporului român obligația de a păstra acest „altar sfânt" pentru veșnicie în granițele sale.

720 milioane lire sterline

în anul 1939 pentru apărarea națională

Camera Comunelor a adoptat legea financiară

Londra, 13 (Rador). — Camera Comunelor a adoptat în a treia citire legea financiară.

Inainte de adoptarea legii, Camera a respins o moțiune depusă de opoziție, cerând respingerea legii, cu 206 voturi contra 141.

La sfârșitul desbaterilor, a luat cuvântul, în numele guvernului, sir John Simon, ministrul finanțelor, care a constatat că totalul creditelor pentru apărarea națională pe acest an vor fi în fapt de 720 de milioane lire sterline, în vreme ce după primele previziuni, aceste credite nu trebuiau să treacă de suma de 580 de milioane lire sterline. O tranșă de 500 de milioane lire va trebui să fie obținută pe calea împrumutului în loc de 380 de milioane lire.

Sir John Simon a arătat că va fi posibil să se obțină 150 de milioane lire prin bonuri de tezaur. O parte numai din nevoile acestui an va putea fi acoperită prin datoria flotantă. Un nou împrumut al apărării țării va trebui să fie deci lansat, „în momentul oportun", la care populația este rugată să contribue din toată inima

Mișcări secrete de trupe la Brenner

Paris, 13 (Rador). — Cu privire la deportarea a 225.000 locuitori ai Tirolului, trimisul special în Elveția al ziarului Excelsior scrie că în jurul Brennerului se pregătesc însemnate mișcări de trupe, care trebue să rămână secrete.

El adaugă că forțe germane, echipate special pentru colonii, se află în apropiere de Innsbruck-Graz și se pregătesc să plece în Lybia, prin Triest. Acelaș ziar afirmă că numeroase transporturi de alimente așteaptă pe linia Innsbruck-Salzburg-Wels.

Donnadieu afirmă în L'Epoque că Germania și Italia urmăresc să facă din regiunea Bolzano un important centru militar. Mișcările de trupe din acea regiune nu trebue să fie jenate de observatori străini. Cum Roma vrea să expulzeze din acea regiune pe germani de acord cu Berlinul, nu ține ca francezii și englezii să asiste la asemenea scene penibile.

L'Ordre, amintind că Iugoslavia este una din rarele țări dela granița Germaniei, care nu a fost garantată, se întreabă dacă activitatea la Brenner nu pregătește împotriva Iugoslaviei un nou succes politic al axei.

Pentru tineretul nostru

de N. BATZARIA

Ministerul educației naționale, făcând totalul cifrelor pe întreaga țară, a constatat că în actuala sesiune de Iunie, au reușit, în cifră rotundă, 60 la sută din candidații la examenele de bacalaureat.

Este, fără îndoială, destul de mare proporția de 40 la sută a tinerilor cari au căzut la aceste examene. Totuși, ținând seamă de rezultatele din alți ani — au fost ani când numărul celor respinși a atins aproape trei sferturi din numărul total al candidaților — proporția din anul acesta între tinerii cari au reușit și cei ce au căzut, vădește un oarecare progres.

Mărturisim, însă, că ne-ar fi cam greu să precizăm în ce anume constă acest progres. Oare, tinerii cari s'au prezentat în sesiunea actuală la examenele de bacalaureat s'au pregătit ei mai bine decât colegii lor din anii trecuți? Oare, la liceu se învață acum mai multă carte, de cum se învăța mai înainte? Oare, comisiile de examinare s'au arătat mai indulgente decât comisiile din trecut?

Greu de răspuns și de stabilit căror cauze și împrejurări se datorește rezultatul relativ mai favorabil din anul acesta. Firește, explicația cea mai mulțumitoare ar fi aceea — cu condiția ca ea să fie dovedită — că numărul ceva mai urcat de candidați reușiți la examenul de bacalaureat arată că tineretul de pe băncile școalelor secundare începe să se pătrundă de sentimentul datoriei și de cultul muncii. O astfel de concluzie optimistă riscă însă să fie desmințită de realitate.

E însă un punct ce pare a fi considerat ca un adevăr stabilit — și anume că în trecut se învăța mai multă carte decât astăzi și că tinerii din generațiile trecute erau mai pătrunși de sentimentul datoriei și de dragostea de învățătură de carte.

Credem că în această afirmație e o bună parte de exagerare. Au fost și în trecut, așa cum sunt și astăzi, școlari silitori și școlari leneși, școlari mai bine înzestrați și alții mai puțin înzestrați în ce privește inteligența. Au fost și în trecut, așa cum nu se poate spune că nu sunt și astăzi, intervenții lăturalnice și nu tocmai oneste pentru a obține reușita la examen a cutărui sau cutărui candidat — fiu, nepot, fin, etc. De asemenea, și atunci ca și astăzi, reușita sau căderea la examene au fost o chestie de noroc sau în funcțiune de gradul de severitate ori de indulgență al domnilor examinatori.

Dar se știe că trecutul este văzut totdeauna în culori mai trandafirii. De câte ori nu ne este dat să auzim, ba chiar să spunem noi înșine: „Pe vremea noastră — adică atunci când eram și noi pe băncile școalei — nu era așa cum este astăzi. Atunci se învăța carte, se muncea serios, tineretul școlar de atunci nu-și pierdea timpul cu nimicuri ci își vedea de treabă și avea simțul disciplinei și al respectului. Atunci...", în sfârșit, tot binele cu putință despre ceeace a fost și nu mai este.

Cu toată partea de exagerări, despre care am spus că intră în astfel de afirmațiuni, rămâne totuși adevărat că, în ce privește învățătura de carte, școalele — desigur, nu toate — dau astăzi rezultate mai puțin bune și mulțumitoare.

Se impune deci, pe de o parte, o revizuire, în sensul simplificării programelor de învățământ din cursul secundar.

Se impune cu o putere și mai mare o sforțare serioasă și susținută cu scopul ca tineretul școlar să fie câștigat pentru o viață mai intelectuală, pentru preocupări de ordin mai intelectual.

Să nu-și mai facă un titlu de laudă un tânăr, că știe, bunăoară, greutatea fizică și însușirile sportive ale cutărui sau cutărui boxeur, dar să nu roșească atunci când nu cunoaște faptele marilor Domni din trecutul țării. Tot așa, cum trebue să arate mai puțin interes pentru viața și aventurile cutărui artist sau cutărei artiste de cinematograf, socotind de prisos a studia și cunoaște viața, faptele și meritele marilor figuri ale țării și neamului. Mai multă tragere de inimă spre ceeace este serios și folositor.

Un ultim cuvânt. Pentru ca tineretul să fie așa cum este de dorit să fie, se mai cere ceva: să nu-i dăm numai sfaturi, ci să-i dăm mai ales exemple bune.

RECOMPENSA SILINȚII

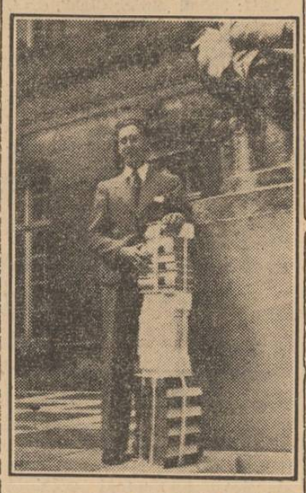

Iată câte cărți a căpătat Luni 10 c., la Sorbona, din mâna președintelui Franței, tânărul Brugnier, laureat al concursului general

Ziariști francezi arestați

Paris, 13 (Rador). — Unele ziare de azi dimineață s'au ocupat de o afacere privitoare la siguranța statului, afacere în care ar fi compromise două personalități din lumea presei parisiene. Aceste două personalități ar fi fost arestate.

„L'Intransigeant" scrie în această privință: Din cercetările noastre se pare că această informație este exactă în liniile sale generale. Se știe însă că legea din 1934 și decretul din Martie 1939 interzic orice divulgare a instrucției relative la fapte care țin de cercetările justiției militare.

Consiliul de miniștri de Joi seară

Executarea bugetului

Joi seară, la ora 6, s'a ținut un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui Armand Călinescu.

Au participat toți miniștrii și subsecretarii de stat.

D. Mitiță Constantinescu, ministrul finanțelor și guvernator al Băncii Naționale a făcut consiliului o amănunțită expunere asupra executării bugetului pe primul trimestru al exercițiului curent.

Consiliul constatând rezultatele cu totul satisfăcătoare ale executării bugetare până în prezent, precum și bunele perspective de desfășurare în viitor, a luat act cu deosebită mulțumire de aceasta, hotărând ca plusurile de mișcări bugetare ce vor rezulta, să fie conservate numai operii de înzestrare și apărare națională.

Consiliul după ce a rezolvat lucrările curente, a luat sfârșit la ora 7 jum. seara.

Intrevedere între Cancelarul Hitler și Gauleiterul Foerster

Berlin, 13 (Rador). — Gauleiterul Foerster a avut Joi o întrevedere destul de îndelungată cu cancelarul Hitler la Berchtesgaden.

DANZIGER VORPOSTEN publică în această privință următorul comunicat:

„Gauleiterul Foerster, însoțit de conducătorii Zarske și Hess, a locuit Joi la Berghef, în Berchtesgaden, ca oaspete al Fuehrerului, cu care a avut o destul de îndelungată întrevedere.

Cancelarul Hitler a însărcinat pe Gauleiterul Foerster să transmită populației din Danzig salutările sale cordiale".

Religia

scoasă din școlile din Danzig

Varșovia, 13 (Rador). — Corespondentul agenției „HAVAS" este informat că autoritățile din Danzig au luat o serie de măsuri în scopul de a limita influența clerului asupra populației.

Senatul din Danzig a hotărît să suprime cursurile de religie din școli. Aceste măsuri vor fi înlocuite prin cursuri asupra ideologiei național-socialiste.

Un mesagiu al d-lui Roosevelt adresat Papei

Roma, 13 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

In anumite cercuri din Roma s'a răspândit svonul că monseniorul Cicognani, legatul apostolic la Washington, care a sosit de curând la Roma, ar fi remis la secretariatul de stat al Vaticanului un mesagiu personal al președintelui Roosevelt adresat Papei.

In acest mesagiu, președintele Roosevelt ar asigura pe Papa Pius XII că Statele Unite urmăresc cu cea mai mare simpatie acțiunea Vaticanului în favoarea păcii și ar sublinia că înalta autoritate morală a Papei este îndeosebi capabilă să asigure succesul acestei acțiuni.

Monseniorul Cicognani s'a întreținut îndelung Miercuri cu înaltele personalități dela secretariatul de stat.

Până acum a fost imposibil să se obțină confirmarea sau infirmarea acestui svon.

România pitorească

Ocna Sibiului